

PRITARTA

Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos
2016 m. balandžio 29 d. sprendimu
Nr. B-TS-351

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VILKAVIŠKIO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO IR VADOVO 2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. Informacija apie viešosios įstaigos veiklą įgyvendinant jos įstatuose numatytus veiklos tikslus.

Viešoji įstaiga Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – PSPC) pagal Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme nustatytą nomenklatūrą yra Nacionalinės sveikatos sistemos viešoji asmens sveikatos priežiūros ne pelno siekianti įstaiga, teikianti sveikatos priežiūros paslaugas pagal sudarytas su Kauno teritorine ligonių kasa ir kitais užsakovais sutartis.

PSPC buveinė – P. Jašinsko g. 2, Vilkaviškis. Identifikavimo kodas – 185332788.

PSPC savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo ir kitais įstatymais, teisės aktais, įstatais, steigėjo sprendimais.

PSPC turi ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą, savo antspaudą, sąskaitas banke.

PSPC finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, veiklos laikotarpis neribojamas.

Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. B-TS-417 nuo 2008 m. balandžio 1 d. įstaigos vadove paskirta bendrosios praktikos gydytoja Larisa Jelisejeva. Vadovo veikla – įstaigos tikslų ir strategijos jiems pasiekti suformavimas, jų įgyvendinimas ir kontrolė. Įstaigos vadovė atsakinga už teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, įstaigos apskaitos politikos tvirtinimą ir racionalų įstaigos finansinių resursų naudojimą, tinkamą administracijos valdymo organizavimą.

Paslaugų kokybei, sklandžiam darbo organizavimui užtikrinti įstaigoje dirba vidaus audito kontrolės grupė.

Vadovė kolegialiai su Stebėtojų, Gydyimo ir Slaugos tarybomis priima sprendimus dėl įstaigos misijos įgyvendinimo.

PSPC **misija** – teikti pacientams mokslu ir technologijomis pagrįstas, saugias ir kokybiškas, atitinkančias pacientų poreikius, interesus ir lūkesčius, pirminės sveikatos priežiūros paslaugas, naudojantis turimais ištekliais, atsižvelgiant į steigėjo ir Valstybinės ligonių kasos keliamus reikalavimus, užtikrinant pacientų informacijos privatumą, pagarbą ir orumą. Siekti, kad prie įstaigos prisirašę pacientai, medicinos darbuotojams atliekant profilaktinį ir gydomąjį darbą, turėtų kuo mažiau sveikatos problemų.

PSPC **vizija** – Europos Sąjungos reikalavimus atitinkanti šiuolaikinė konkurencinga, pažangi gydymo įstaiga, teikianti kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, efektyviai naudojanti sveikatos priežiūros išteklius bei nuolat siekianti sveikatos priežiūros kokybės ir optimalių sąlygų pacientams ir darbuotojams.

Pagrindiniai PSPC veiklos **tikslai**:

- gerinti Vilkaviškio rajono gyventojų sveikatą,
- sumažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą,
- užtikrinti, kad pacientui paslaugos būtų suteikiamos profesionaliai, galimai greičiausiu ir jam tinkamu laiku, per kuo trumpesnę laiką,
- suteikti skubią būtinąją medicinos pagalbą esant nelaimingiems atsitikimams, gyvybei gresiančioms būklėms, ūmiai susirgus,
- užtikrinti kuo skubesnį pacientų transportavimą į atitinkamą gydymo įstaigą,
- siekti kuo didesnio pacientų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis,
- gerinti darbuotojų darbo sąlygas, įdiegiant pažangesnes informacines technologijas.

Pirminei ambulatorinei asmens sveikatos priežiūrai priskiriamos trijų rūšių paslaugos:

nespecializuotos kvalifikuotos pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugos (ambulatorinės), pirminė ambulatorinė odontologinė sveikatos priežiūra, pirminė ambulatorinė psichikos sveikatos priežiūra, kurios teikiamos Vilkaviškio rajono (miesto) gyventojams. Taip pat mūsų įstaiga teikia skubios būtinos medicinos pagalbos paslaugas. Šios paslaugos teikiamos įstaigoje ir pacientų namuose. Prireikus, asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos visos respublikos gyventojams, užsieniečiams, asmenims be pilietybės.

PSPC struktūra

Administracija

Pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros skyrius (bendrosios praktikos gydytojai, gydytojai terapeutai, gydytojai ginekologai-akušeriai, gydytojai chirurgai, gydytojas pediatras)

Odontologijos skyrius

Klinikinės diagnostikos laboratorija

Psichikos sveikatos skyrius

Greitosios medicinos pagalbos skyrius

Ūkio dalis

Pilviškių ambulatorija

Bartninkų ambulatorija

16 kaimo medicinos punktų:

Alvito MP, Arminių MP, Augalų MP, Juodupėnų MP, Gižų MP, Gražiškių MP, Karklinių MP, Karalių MP, Karalkrėslio MP, Keturvalakių MP, Klampučių MP, Ramoniškių MP, Pajevonio MP, Pūstapėdžių MP, Piliakalnių MP, Slabadų MP

Keturkaimio medicinos punkto veikla dėl higienos normų reikalavimų neatitikimo (medicinos puntas veikė privačioje valdoje) buvo sustabdyta dar 2014 m., o 2015 m. spalio mėnesį jis buvo uždarytas. Pašeimenių medicinos punktą taip pat buvo uždarytas, nes senosios patalpos neatitiko higienos normų reikalavimų. Ataskaitinių metų pabaigoje šioje vietovėje punktui atidaryti steigėjas skyrė naujas patalpas. Kai iš Valstybinės akreditavimo tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos gausime leidimą, punkte vėl bus teikiamos medicinos paslaugos šio ir aplinkinių kaimų gyventojams, prisirašiusiems prie PSPC dirbančių gydytojų.

PSPC paslaugas teikiantys medicinos specialistai turi visas darbu reikalingas licencijas bei pažymėjimus.

PSPC išduotose licencijose suteikta teisė užsiimti asmens sveikatos priežiūros veikla ir teikti šias paslaugas:

1. Pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros: šeimos medicinos – šeimos gydytojo praktikos, vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, gydytojo akušerio ginekologo, gydytojo chirurgo praktikos, bendrosios praktikos gydytojo odontologo, gydytojo periodontologo;

pirminės psichikos sveikatos priežiūros;

greitosios medicinos pagalbos;

laboratorinės diagnostikos;

slaugos: bendrosios praktikos, bendruomenės, vaikų, fizinės medicinos ir reabilitacijos, akušerio praktikos, gydytojo odontologo padėjėjo.

2. Mokamas ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas: laboratorinės diagnostikos, odontologinių paslaugų, gydytojų konsultacijų ne mūsų poliklinikos pacientams, profilaktinių patikrinimų, masažo paslaugas (dalinai mokamos), mokamas ligonio pervežimo paslaugas greitoji medicinos pagalba (toliau – GMP) automobiliu paciento ar jo artimųjų prašymu.

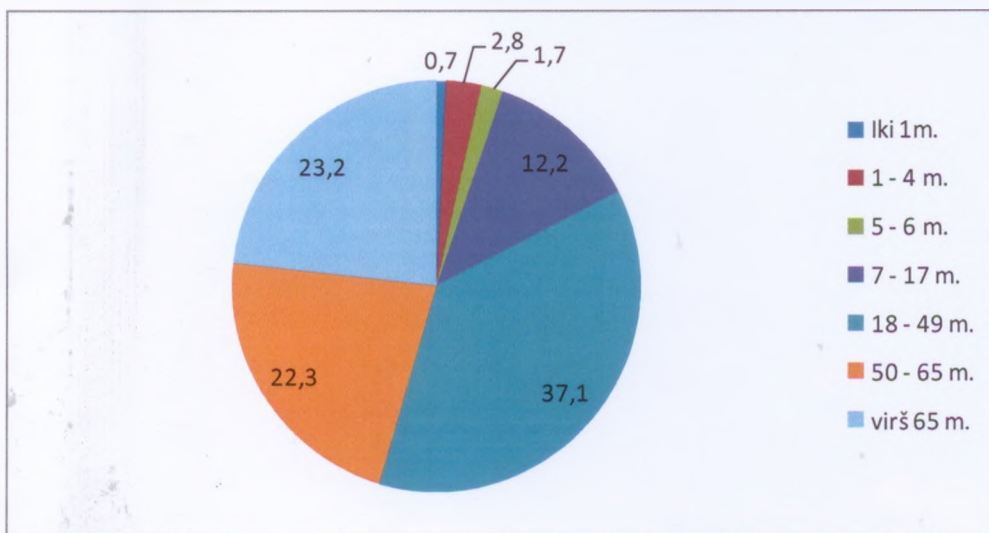
PSPC savo sveikatos priežiūrą patikėjusių rajono gyventojų, draustų privalomuoju sveikatos draudimu, skaičiaus pokytis

Aptarnaujamų gyventojų skaičius:	2014-12-31	2015-12-31	Pokytis
Iš viso:	17 787	16 960	-827
iš jų – suaugusiųjų	14 715	14 214	-501
iš jų – vaikų	3 072	2 746	-326
kaimo gyventojų	11 927	11 345	-582

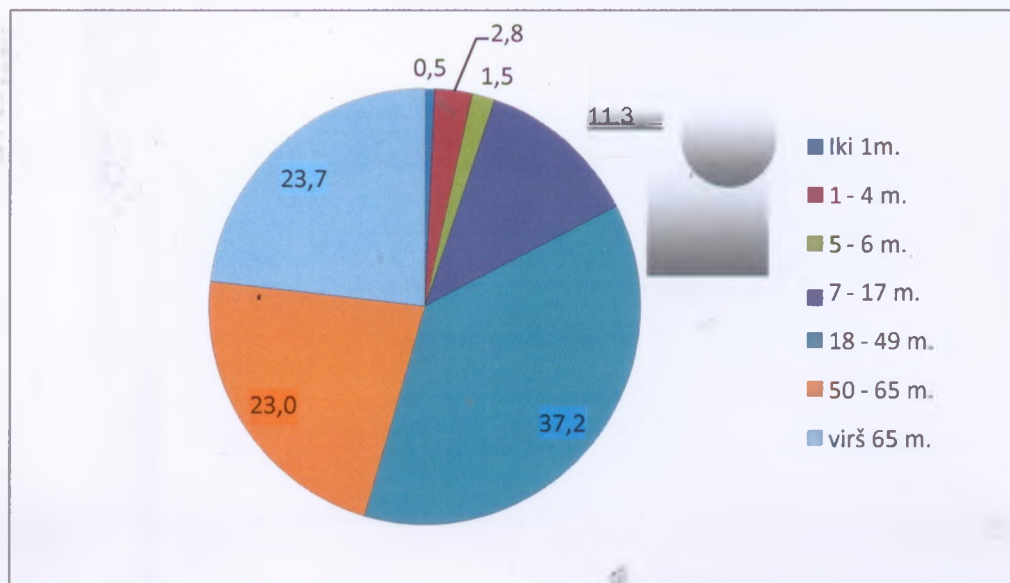
Pastebimas prisirašiusių gyventojų mažėjimas, susijęs su išvykimu į užsienį ir gyvenamosios vietos deklaravimu svetur. Jei per 2014 metais mirė 73 pacientai, tai 2015 m. – 101 pacientas. 2014 m. prirašyta 114 naujagimių, o 2015 m. – 99 mažyliai. 2015-12-31 duomenimis, įstaigoje prisirašę, tačiau nedrausti privalomuoju sveikatos draudimu, 2 088 rajono gyventojai. Už šiuos pacientus Valstybinė ligonių kasa (toliau –VLK) įstaigai nemoka.

Palyginimui:

Prie PSPC prisirašiusių pacientų struktūra pagal amžių 2014-12-31 (proc.)

Prie PSPC prisirašiusių pacientų struktūra pagal amžių 2015-12-31 (proc.)

Ataskaitinio laikotarpio duomenis palyginus su 2014 m. (žiūrėti diagramas viršuje), matome kai kuriose pacientų amžiaus grupėse asmenų mažėjimą, kai kuriose nežymų padidėjimą. Didžiausią dalį – 37,2 proc. – visų pacientų sudaro darbingi 18–49 metų asmenys (nežymus 0,1 proc. padidėjimas, lyginant su 2014 m.). Antra dalis – 23,7 proc. – pensinio amžiaus asmenys, vyresni kaip 65 metų amžiaus (padidėjimas 0,5 proc., lyginant su 2014 m.). Trečioji didelė dalis – 50–65 metų amžiaus asmenys – 23,0 proc. (0,7 proc. didesnė nei 2014 m.). Iš diagramų matome, kad mažėja vaikų visose amžiaus grupėse. Šio gyventojų grupės sumažėjimą lėmė susidariusi situacija, kai mažėja gimstamumas, vaikai su tėvais išvyksta į kitus rajonus ar į užsienį.

Per 2015 m. pas PSPC dirbančius gydytojus pacientai apsilankė 112 433 kartus – arba po 6,6 karto kiekvienas prisirašiusysis, kai tuo tarpu 2014 m. lankėsi 16,6 karto. Šiam pokyčiui lemiamą įtaką turėjo priimti nauji teisės aktai, leidžiantys gydančiam gydytojui išrašyti kompensuojamuosius vaistinius preparatus, pacientams, sergantiems lėtinėmis ligomis, pirmą kartą skirti vaistų ne ilgesniam kaip vieno mėnesio gydymo kursui, o įsitikinus, kad vaistai yra veiksmingi ir paciento būklė stabili, paskirti iki 6 mėn. gydymo kursui. Tokiu būdu mažinamas pacientų apsilankymų skaičius, mažiau apkraunami gydytojai, sumažėja eilės patekti pas gydytoją. Žinoma, tai sąlyginis skaičius, nes dalis pacientų lankosi pas gydytojus vieną kartą per 2–3 mėn., kiti lankosi vieną kartą per metus ar dar rečiau. Yra pacientų, kurie lankosi pas gydytojus keletą kartų per mėnesį. Galima daryti prielaidą, kad gyventojai labiau rūpinasi savo sveikata, greičiau išaiškinami susirgimai, skiriamas tinkamas gydymas. Ataskaitiniais metais dispanserizuotas 6 671 suaugęs ligonis ir 209 vaikai.

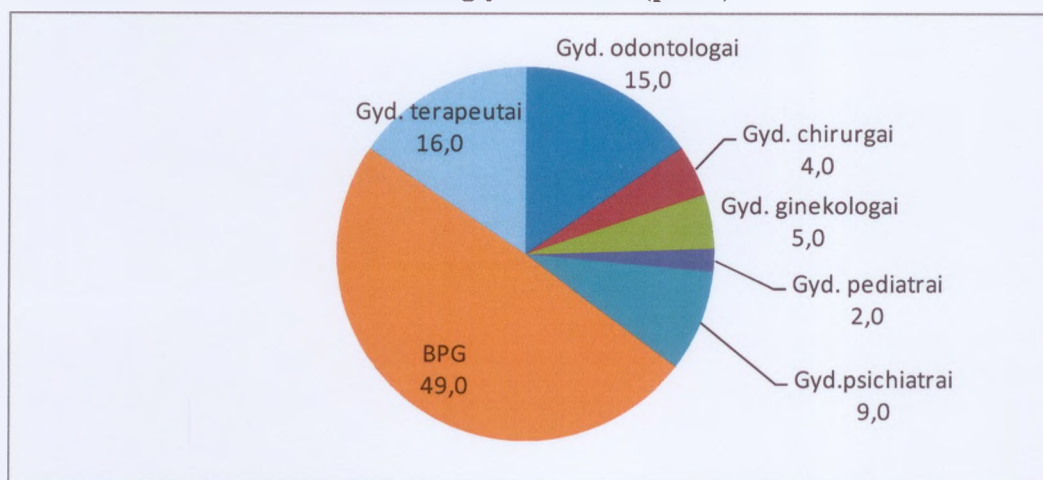
2015 m., kaip ir ankstesniais metais, PSPC pacientai pas šeimos gydytojus prirėkus, t. y. dėl ūmių ir paūmėjusių lėtinių ligų, pateko tą pačią dieną. Jei pakyla didelė temperatūra, jaučiamas bendras silpnumas, „laužo“ kaulus, savo pacientams rekomenduojame nevykti į polikliniką patiems, o skambinti ir kviesti šeimos gydytoją į namus. Per 2015 m. gydytojai į namus buvo iškviešti 4 439 kartus. Dėl lėtinių ligų ar konsultacijai pas gydytojus pacientų registracija vykdoma ateinančiais savaitėmis artimiausiai pasirinktai gydytojo darbo dienai. Pacientams atvykus pas gydytoją tiksliai talonėlyje nurodytu laiku, eilių prie kabinetų nesusidarytų. Tiesa, kartais pasižvalgę po poliklinikos ar ambulatorijų koridorius matome nemažai pacientų, laukiančių prie gydytojo kabineto. Toks antplūdis būna padidėjęs sergamumui ar dėl profilaktinių sveikatos patikrinimų žūtbūt tą dieną norinčių patekti pas šeimos gydytoją pacientų. Daugeliui gydytojų per dieną tenka priima 18–20, o kartais ir daugiau nei 25 pacientus.

PSPC stengiamasi, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugos priartėtų prie paciento. Bendrosios praktikos gydytojai vyksta į visus medicinos punktus, kur priima pacientus, konsultuoja, išrašo vaistus, skiria procedūras, tad tos vietovės gyventojams, pasirinkusiems mūsų įstaigą, nebereikėtų vykti į polikliniką ar ambulatoriją. Tuo pat metu slaugytoja paima kraują tyrimams atlikti. Informacija apie tyrimų rezultatus, pacientui pageidaujant, teikiama telefonu. 2015 m. kaimo medicinos punktuose į gydytojus kreipėsi 4 204 pacientai. Kaimo medicinos punktuose dirbančios slaugytojos suleidžia paskirtus vaistus, lanko gimdyves, naujagimius, teikia paslaugas turintiems negalia pacientams.

Ataskaitiniu periodu gydytojai terapeutai priėmė 18 411 pacientų ir atliko 21 849 paslaugas, bendrosios praktikos gydytojai priėmė 51 009 pacientus, atliko 69 492 paslaugas, gydytojai chirurgai priėmė 6 257 pacientus, atliko 6 262 paslaugas. Gydytojai akušeriai ginekologai priėmė 3 179 pacientes, atliko 6 659 paslaugas. Buvo metu diagnozuoti 4 ankstyvi piktybinių navikų atvejai. Gydytojai pediatrai priėmė 2 206 pacientus, atliko 2 701 paslaugą. Keletą ataskaitinio laikotarpio mėnesių neturėjome dirbančio gydytojo pediatro. Tuo metu vaikučius ir paauglius gydė ir paslaugas teikė bendrosios praktikos gydytojai.

Paslaugų struktūra (proc.)

Iš šios diagramos matome, kad pacientai daugiausiai kreipiasi į bendrosios praktikos gydytojus ir gydytojus terapeutus dėl įvairių bendrų susirgimų. Kitą didelę dalį paslaugų suteikia gydytojai odontologai. Kitų sričių specialistų atliekamos paslaugos taip pat turi didelę įtaką pacientų sveikatai.

PSPC esančioje akredituotoje klinikinėje laboratorijoje atliekami įvairūs tyrimai: laboratoriniai tyrimai, kurie priskirti šeimos gydytojo kompetencijai pagal šeimos gydytojo medicinos normą, skatinamųjų pirminės ambulatorinės asmens sveikatos paslaugų sąrašą bei prevencinių programų sąrašą, tai pat laboratoriniai tyrimai, kurie nepriskirti šeimos gydytojo kompetencijai, t. y. neįeina į pirminės sveikatos priežiūros normą. Jie atliekami pagal paciento pageidavimą. Apie 70 proc. objektyvios informacijos apie paciento būklę gaunama vadovaujantis laboratorinių tyrimų duomenimis. Daugeliu atvejų mūsų laboratorijoje skubiai atlikus pacientui paskirtus laboratorinius tyrimus, greičiau nustatoma ligos diagnozė ir paskiriamas gydymas.

Laboratorinių tyrimų pokytis

Laboratoriniai tyrimai	2014	2015	Pokytis
Iš viso:	95 288	98 574	+3 286
iš jų – hematologiniai	18 248	17 888	-360
iš jų – biocheminiai	58 399	59 922	+1 523
iš jų – imuniniai	5 778	9 859	+4 081
iš jų – virusų ir kitų infekcinių žymenų	615	1 046	+431
iš jų – bendri klinikiniai	12 248	9 859	-2 389

Mokamų tyrimų skaičiaus pokytis pagal bendrą tyrimų skaičių

Laboratoriniai tyrimai	2014	2015	Pokytis
Mokami tyrimai (pacientui pageidaujant)	5 464	5 587	+123

GMP teikiama viso rajono, t. y. 40 258, gyventojams. Nepertraukiamai budi keturios greitosios medicinos pagalbos brigados. Brigadoje dirba vairuotojas ir skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas. Keturi vairuotojai turi paramediko kvalifikaciją. PSPC GMP brigados

aptarnauja 1 259 kv. km teritoriją. Iškvietus koordinuoja Kauno GMP dispečerinė. Naudodamiesi technine ir programine įranga, įdiegta GMP automobiliuose, dispečeriai nustato automobilio dislokacijos vietą, radijo ryšio priemonėmis perduoda informaciją apie iškvietimą budinčiai brigadai. Pastebimas kvietimų pas kaimo gyventojus skaičiaus padidėjimas. 49 proc. ligonių nuvežti gydyti arba konsultuoti į stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų priėmimo skyrius, tai 2,0 proc. daugiau nei 2014 metais.

GMP paslaugų pokytis

GMP paslaugos	2014	2015	Pokytis
GMP aptarnaujamų gyventojų skaičius (pagal sutartis su TLK duomenis)	41 055	40 258	-797
GMP brigadų vykta į kvietimus, iš viso	9 358	9 802	+444
Iš jų – pas kaimo gyventojus	4 459	4 635	+176
Nuvežta ligonių į Priėmimo skyrių	4 395	4 809	+414

Jeigu GPM brigados per 2014 m. į kitų savivaldybių gydymo įstaigas pervežė 307 pacientus, tai atskaitiniais metais – 420 arba 113 pacientų daugiau. Per 2015 m. atlikti 52 pervežimai, kai to pageidavo paciento artimieji, negalėdami kitaip transportuoti ligonio į gydymo įstaigą arba į namus. Tokių pervežimų sąnaudas padengia patys pacientai ar jų artimieji.

GMP brigadų kvietimų skaičių iš dalies lemia rajono gyventojų vyresnis amžius, padidėjęs gyventojų sergamumas. Kadangi išvykimai į kvietimus fiksuojami Kauno GMP stoties dispečerinėje, GMP brigados vyksta į visus iškvietimus, nors kartais, nuvykus pas ligonį, tereikia pamatuoti kraujo spaudimą ir paraginti išgerti vartojamus medikamentus.

Per 2015 m. mūsų GMP brigados turėjo 6 578 I kategorijos skubių kvietimų; II kategorijos (atidedamų) kvietimų – 2525.

Esam labai operatyvūs: GMP brigados išvykimų ne vėliau kaip per 3 min. skaičius procentais nuo skubių vykdytų iškvietimų skaičiaus įvykdytas 75 proc. Tai labai aukštas rodiklis respublikoje. Pagal patvirtintas įstaigos privalomas veiklos užduotis GMP brigados atvykimo laikas nuo GMP kvietimo užregistravimo iki pirmos medicinos pagalbos teikimo pradžios turi būti ne ilgesnis kaip iki 15 min. mieste patvirtinta 87 procentai, įvykdyta – (Vilkaviškyje ir Kybartuose) – 89,11 proc. bendro įvykdytų kvietimų skaičiaus, ir iki 25 min. kaimo vietovėje nustatyta 85 proc., įvykdyta – 94,72 proc. bendro įvykdytų kvietimų skaičiaus. Atkreipiame dėmesį, kad šie rodikliai paskaičiuoti tik nuo I kategorijos (skubių) kvietimų skaičiaus. Miesto rodikliui įtakos turi rajone esantys du miestai – Vilkaviškis ir Kybartai. Jei brigada, budinti Kybartų mieste, būna išvykusi į kvietimą, kitam kvietimui siunčiama brigada iš Vilkaviškio ar kita, kuri laisva, esanti arčiausiai kvietimo vietos. Iš Vilkaviškio į Kybartus pas ligonį per 15 min. nuvykti neįmanoma.

GMP brigados atvykimo pas ligonį laiką ilgina tolimi atstumai, bloga kaimo kelių būklė (ypač gruntiniai keliai). Automobiliai blogais keliais važiuoja ne tik kaimo vietovėje, bet ir pačiame mieste. Rudenį ir pavasarį po lietaus atsivėrę prisipildę vandens duobės gadina automobilių važiuokles. Ypač bloga kelio danga yra prie poliklinikos grįžtant į Vilkaviškio postą. Per dieną dešimtis kartų važiuodami automobiliai tik dar daugiau gilina atsivėrusias duobes. Mėginome praėjusiais metais jas užtaisyti užpildami žvyru, tačiau neilgam – eilinis lietus viską išplovė. Gaila technikos, gaištamas laikas, kartais ir sekundė gali būti lemtinga. Turime penkis „Volswagen Transporter GMP“ automobilius, tačiau iš jų tik 1 automobilis ne senesnis nei 5 metai, visi kiti pravažiavę apie 500 tūkst. kilometrų.

Psichikos sveikatos skyriaus aptarnaujami rajono gyventojai, drausti privalomuoju sveikatos draudimu

Psichikos sveikatos priežiūros skyrius	2014	2015	Pokytis
Aptarnaujamų gyventojų skaičius iš viso	39 714	38 704	-1 010
Iš jų – apdraustų privalomuoju sveikatos draudimu	35 996	35 247	-749

Per ataskaitinį laikotarpį gydytojai psichiatrai priėmė 12 336 pacientus. Dėl ligos apsilankė 7 861 suaugusieji, 436 paaugliai ir 141 vaikas. Specialistų komanda (gydytojai psichiatrai, psichologas, socialiniai darbuotojai) 2014 m. pacientams suteikė 12 391 pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugą. Labai džiugu, kad nuo 2015 m. rugsėjo mėn. mūsų psichikos sveikatos skyriuje pradėjo dirbti ką tik baigusi studijas nauja specialistė, turinti gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro profesinę kvalifikaciją. Per ataskaitinį laikotarpį vaikų ir paauglių psichiatro paslaugomis pasinaudojo 141 pacientas, suteikta 141 paslauga. Kadangi aplinkiniuose rajonuose minėto specialisto nėra, prie PSPC psichikos sveikatos skyriaus gydytojų prisirašo ir kitų rajonų, esančių Kauno TLK aptarnavimo zonoje, gyventojai, kuriems reikalinga tokia paslauga. Gali atrodyti, kad gydytoja suteikė labai nedaug paslaugų, tačiau šios srities specifika yra labai sudėtinga ir reikalaujanti ypač daug laiko. Su vienu pacientu gydytojui tenka dirbti iki 1,5 valandos ir tai nėra vienkartinis susitikimas. Skyriaus darbuotojai taip pat konsultuoja pacientus, gulinčius VŠĮ Vilkaviškio ligoninėje, vyksta pas pacientus į namus. Per ataskaitinį laikotarpį ligoninėje konsultuoti 34 pacientai, namuose – 48.

Gydytojai odontologai poliklinikoje, Pilviškių ir Bartininkų ambulatorijose, Keturvalakių medicinos punkte teikia paslaugas PSPC prisirašiusiems gyventojams, taip pat pagal trišalę sutartį, sudarytą tarp Kauno TLK, UAB „Aušros“ medicinos centro ir PSPC, UAB „Aušros“ medicinos centro pacientams. Kitų sveikatos priežiūros įstaigų pacientams pageidaujant, teikiamos mokamos odontologinės paslaugos. Ataskaitiniais metais pas gydytojus odontologus apsilankė 18 894 pacientai, jiems suteikta 21 820 paslaugų. Vykstant krūminių dantų dengimo silantais programą, 219 paslaugų suteiktos 205 pacientams.

Profilaktinių odontologinių paslaugų pokytis

Paslaugos pavadinimas	2014	2015	Pokytis
Profilaktinių odontologinių paslaugų vaikams	2 281	2 217	-64
Profilaktinių odontologinių paslaugų suaugusiems	677	604	-73

PSPC medicinos darbuotojai, ataskaitiniais metais vykdydami įvairias prevencines programas, stengėsi užtikrinti, kad pacientai gautų kuo daugiau informacijos ir jose kuo gausiau dalyvautų. Gaila, tačiau pasitaiko pacientų, kurie nenoriai dalyvauja programose, galvodami, kad jiems to nereikia. Tai aktualu vykstant atrankinę mamografinę patikrą ir gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencijos priemonių programą. Informacija pacientui suteikiama, tačiau pacientas pasitikrinimui nesuranda laiko.

Preveninių ir kitų programų paslaugų skaičiaus pokytis

Programa	2014	2015	Pokytis
Iš viso:	5 567	4 279	-1288
Iš jų:			
Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos paslaugos	219	119	-100
Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programos paslaugos	1 213	1 151	-62
Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	1 219	932	-287
Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programos paslaugos	798	607	-191
Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programos paslaugos	418	299	-119
Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programos paslaugos	1 697	1 250	-447
Ankstyvoji piktybinių navikų diagnostika	3	4	+1

Preveninės programos – tai prioritetingos paslaugos, kai daugelis žmonių turi galimybę išsitiirti nemokamai. Pacientams, draustiems privalomuoju sveikatos draudimu, prevenciniai tyrimai yra apmokami iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto. Dėl minėtų tyrimų pacientai turi kreiptis į šeimos gydytoją.

Gimdos kaklelio prevencinė programa skirta moterims nuo 25 iki 60 metų. Pagal ją vieną kartą per trejus metus šios amžiaus grupės pacientės yra informuojamos dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos teikimo paslaugos bei atliekamas citologinio tepinėlio tyrimas ir gautų rezultatų įvertinimas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šioje programoje gali dalyvauti tik sveikos nurodyto amžiaus moterys. Taigi, jei pagal sutartį su TLK buvo numatytas siektinas patikrinti pacientų skaičius yra 4 631, nereiškia, kad turėtume tiek moterų patikrinti. Šis rodiklis rodo, kad turime sutarties sudarymo metu prisirašiusią 4 631 moterį nuo 25 iki 60 metų amžiaus ir tai nereiškia, kad jos visos turi galimybę pasitikrinti. Kol kas nėra vykdoma tokia apskaita, iš kurios duomenų būtų matyti, kuri iš pacienčių buvo patikrinta prieš metus ar du, kuriai šiais metais reikėtų dalyvauti programoje. Kiekvienu konkrečiu atveju, atėjus pas gydytoją yra sprendžiama, ar pacientei yra galimybė dalyvauti prevencinėje programoje, ar ne. Galbūt ateityje, kai ims visiškai funkcionuoti naujoji elektroninė sistema ir kai visi pacientai jau bus bent kartą apsilankę pas gydytoją, duomenys iš kortelių suvesti į sistemą, bus galima metų pradžioje daryti atranką ir vykdyti prevencines programas, netgi pasikviečiant pacientą telefonu ar elektroniniu laišku. Ataskaitiniais metais informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga suteikta 654 pacientėms. Gimdos kaklelio citologinių tepinėlių paimta ir tyrimų rezultatai įvertinti 497 pacientėms.

Krūties vėžio prevencinė programa skirta moterims nuo 50 iki 60 metų. Pagal ją vieną kartą per dvejus metus atliekamas mamografinis tyrimas, leidžiantis tiksliai diagnozuoti vėžį ar

ikivėžinius pakitimus. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šioje programoje gali dalyvauti tik sveikos nurodyto amžiaus moterys. Sutartyje su TLK numatytas siektinas patikrinti pacientų skaičius – 2 876 – rodo, kad prie įstaigos yra prisirašę 2 876 šio amžiaus moterys, bet tai nereiškia, kad jos visos yra sveikos ir gali ataskaitiniais metais dalyvauti minėtoje programoje. Mūsų įstaigos gydytojai per 2015 metus informavo dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimus atlikti mamografiją išdavė 299 pacientėms.

Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa skirta vyrams nuo 50 iki 75 metų ir vyrams nuo 45 metų, kurių tėvai ar broliai yra sirgę prostatos vėžiu. Pagal ją vieną kartą per dvejus metus atliekamas kraujo tyrimas, parodantis prostatos specifinio antigeno koncentraciją kraujyje. Ši programa susideda iš dviejų dalių: kai prostatos specifinio antigeno (PSA) nustatomas kiekis yra mažesnis nei 3ng/ml ir kai PSA kiekis yra 3ng/ml ir didesnis. Ataskaitiniais metais atlikta 527 ir 80 paslaugų. Iš viso jų atlikta 607 pacientams. Pagal sutartį su TLK siektinas patikrinti pacientų skaičius – 2 952. Tiek asmenų nuo 50 iki 75 metų amžiaus yra prisirašiusių prie įstaigos.

Širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos programa skirta vyrams nuo 40 iki 55 metų ir moterims nuo 50 iki 65 metų. Programa atliekama vieną kartą per metus. Pagal sutartį su TLK siektinas patikrinti pacientų skaičius – 4 655. Ataskaitiniais metais programoje dalyvavo 932 pacientai.

Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa yra skirta 50–74 metų amžiaus asmenims, kuriems vieną kartą per 2 metus gali būti atliekamas slapto kraujavimo testas. Jei testo atsakymas neigiamas – pacientas sveikas, jei atsakymas teigiamas – šeimos gydytojas išduos siuntimą pas gydytoją specialistą tolesniam tyrimui. Ataskaitiniais metais programoje dalyvavo 1 145 asmenys. Informuoti apie storosios žarnos vėžio ankstyvąją diagnostiką ir iFOBT rezultatai įvertinti, kai nustatytas iFOBT neigiamas. 993 pacientai. Informuoti apie storosios žarnos vėžio ankstyvąją diagnostiką ir iFOBT rezultatai įvertinti, kai nustatytas iFOBT teigiamas. 152 pacientai. 105 pacientams išrašyti siuntimai pas gydytoją specialistą kolonoskopijai. Iš viso atlikta 1 250 paslaugų.

Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa suteikia galimybę šešiamečių–trylikamečių (iki jiems sukanka keturiolika metų) vaikų krūminius dantis nemokamai padengti specialia medžiaga – silantais, kurie saugo dantis nuo ėduonies. Atliekamas 4 dantų dengimas silantais, 3 dantų dengimas silantais, 2 dantų dengimas silantais, 1 danties dengimas silantais. Ataskaitiniais metais programoje dalyvavo 118 vaikų, kuriems atlikta 119 paslaugų. Siektino paslaugų skaičiaus sutartyje su TLK nėra numatyta.

2015 m. slaugos namuose paslaugas PSPC medicinos personalas teikė 185 visišką negalią turintiems pacientams.

Suteiktų paslaugų neįgaliesiems pokytis

Programa	2014	2015	Pokytis
Neįgaliųjų sveikatos priežiūra (gydytojų vizitai į namus)	1 199	1 118	-81
Iš jų – kaime	822	828	+6

Nuo 2012 m. PSPC dalyvavo ES lėšomis finansuotame VšĮ Marijampolės ligoninės įgyvendinamame projekte Nr.VP2-3.1-IVPK-11-V01-010 „Elektroninių sveikatos paslaugų plėtra Marijampolės regiono asmens sveikatos priežiūros įstaigose“. Šio projekto tikslas – sudaryti sąlygas Marijampolės regiono gyventojams ir pacientams šiuolaikinėmis informacinių ir ryšių technologijų priemonėmis laiku gauti geros kokybės sveikatos paslaugas, o sveikatos priežiūros įstaigoms ir specialistams tarpusavyje bendradarbiauti ir saugiai keistis informacija elektroninėmis priemonėmis. Šis projektas apėmė 11 Marijampolės regiono sveikatos priežiūros įstaigų. Per ataskaitinius metus projekte numatytiems veikloms vykdyti iš valstybės biudžeto ir Europos sąjungos paramos fondų gavome ilgalaikio turto (9 kompiuteriai) už 8 512,33 Eur. Projekto veiklų įgyvendinimas pabaigtas 2015 m. gegužės mėn., tačiau elektroninė sistema dar iki galo neveikia. Nėra įdiegta registracija internetu, nėra galimybės išrašyti elektroninį vaistų receptą. Visgi šios

sistemos diegimas – tai didelis žingsnis pirmyn: mažėja popierinių medicininių dokumentų pildymo, elektroninėje erdvėje daugėja informacijos apie kiekvieną apsilankiusį pacientą, jam suteiktas paslaugas. Tikime, kad ateis toks metas, kai elektroninė programa automatiškai išrinks asmenis, kurie tam tikru periodu turėtų dalyvauti prevencinėse programose, atvykti pas gydytoją periodiniams profilaktiniams patikrinimams, skiepams, kai pacientas ar gydantis gydytojas prisijungęs elektroninėje erdvėje galės matyti ligos istoriją, gydymo eigą, paskirtus vaistus.

Ataskaitiniais metais, vykdant projektą „Vidurio ir vakarų Lietuvos gyventojų sergamumo ir mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų mažinimo, modernizuojant ir optimizuojant sveikatos priežiūros sistemos infrastruktūrą bei teikiamas paslaugas projektas“ Nr.VP3-2.1-SAM-01-V-01-001, buvo sudaryta panaudos sutartis su Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligonine Kauno klinikos dėl įrangos gavimo. Gauti 3 komplektai elektrokardiografų su kardiogramų perdavimo kompiuteriais. Įrangos vertė – 12 844,83 Eur. Ši medicininė įranga suteikia galimybę kompiuteriniais tinklais perduoti ligonio kardiogramą į tretinį lygį specialistų įvertinimui. Deja, įranga kol kas nesujungta su vieningu tinklu.

2015 m. Psichikos skyriaus darbuotojai vykdė Vilkaviškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuotą psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programą „Gyvenimas be svaigalų“. Projekto tikslas: vykdyti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją Vilkaviškio psichikos sveikatos priežiūros skyriaus pacientams vaikams ir suaugusiems ir plačiau Vilkaviškio miesto bei rajono visuomenei. Projekto uždaviniai: vesti individualias psichologines konsultacijas, pokalbius, grupinius užsiėmimus, skirtus psichoaktyvių medžiagų vartojimo rizikai mažinti, leisti informacinius lankstinukus, paruošti informacinius standus. Su 205 asmenimis buvo vykdytos individualios konsultacijos, 37 asmenys dalyvavo pokalbiuose, grupiniuose užsiėmimuose, skirtuose psichoaktyvių medžiagų vartojimo rizikai mažinti. Metų eigoje buvo išleista 500 lankstinukų „Priklausomybė – liga ir tragedija“, po 250 lankstinukų „Legalus žudikas“, „Ar žinote, kad...“, „Kur galima kreiptis pagalbos, jei vaikas vartoja psichoaktyvias medžiagas“, „Narkotikams – NE“. Taip pat paruošti standai: „Ydingas gyvenimo scenarijus“, „Gegužės 31-oji tarptautinė nerūkymo diena“, „Tarptautinė kovos su narkomanija diena“, „Priklausomybė – gerti ar negerti“, „Priklausomybė – liga ir tragedija“, „Legalus žudikas“, „Ar žinote, kad...“, „Žalingas įprotis – vartoti narkotikus“, „Lašas po lašo ir jau per vėlu sustoti“.

Ataskaitiniais metais rajoniniame laikraštyje „Santaka“ buvo publikuota keletas straipsnių sveikatinimo temomis: „Artėja gripas, nesupainiokite su peršalimu“ (2015 10 24, Nr.124), „Poliklinika jau turi vaikų psichiatrą“ (2015 10 08, Nr.107). Publikuota pacientų anketinių apklausų susisteminta analizė – „Medikų darbą įvertino pacientai“ (2015 07 02, Nr.77), aktualios problemos: „Rajone pradeda trūkti medikų“ (2015 06 25, Nr.74), „Pacientą nustebino ilgos eilės pas gydytojus“ (2015 03 26, Nr.36).

PSPC kokybės vadybos sistemos diegimo ir vystymo tikslas – nuolat analizuoti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, pacientų ir personalo teikiamus pasiūlymus, pastabas, skundus, siekiant gerinti teikiamų paslaugų kokybę. Siekiant teikti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas, įstaigoje inicijuojamas kokybės vadybos sistemos (pagal LST EN iso 9001 standartus) įdiegimas. 2015 m. atnaujintos ir iš dalies pakeistos ankščiau parengtos kokybės sistemos procedūros: „Akies vidinio spaudimo matavimai“, „Injekcijų į raumenis“, „Injekcijų į veną“, „Kraujo paėmimo iš venos su vakuumine sistema“ ir kt.

2015 m., kaip ir ankstesniais metais, PSPC medicininio vidaus audito grupė paruošė ir išdalino anketas, kuriose pacientai anonimiškai galėjo išreikšti nuomonę apie mūsų PSPC teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas. Buvo stengiamasi, kad apklausoje dalyvautų visų amžiaus grupių pacientai. Dalyvavo 98 respondentai (tiek buvo gauta atsakytų anketų). Apklausoje dalyvavo 24,0 proc. 18–40 metų amžiaus pacientų, 27,0 proc. 40–60 metų amžiaus pacientų, 39,0 proc. vyresnių nei 60 m. ir 9,0 proc. iki 18 m. amžiaus grupei priklausančio jaunimo. Šiek tiek daugiau nei pusę apklaustųjų sudarė miestiečiai.

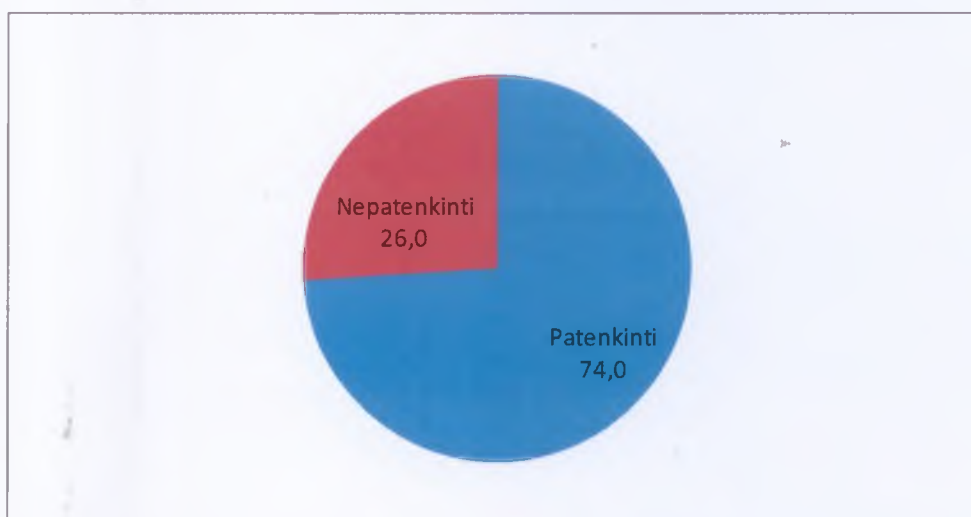
38 proc. apklaustųjų gavo talonėlį tai pačiai dienai, 39 proc. gavo talonėlį gydytojo priėmimui kitai savaitei ar vėliau, 23,0 proc. pacientų gydytojai priėmė ekstra tvarka be talonėlio. 26,0 proc. apklaustųjų pas gydytojus atvyko iš anksto neužsiregistravę arba ne paskirtu laiku, todėl

teko laukti priėmimo pas gydytoją. Po 27,0 proc. apklausos dalyvių nurodė prie kabineto pas gydytoją laukę iki 15 min ir daugiau nei 1 valandą, o 20,0 proc. – nuo 30 minučių iki 1 valandos, o 25,0 proc. nurodė atvykę iš anksto neužsiregistravę arba ne paskirtu laiku. Priėmimo pas gydytoją iki 10 minučių užtruko 10,0 proc. pacientų, 20–30 minučių 17,0 proc. apklaustųjų, o daugiau kaip 73,0 proc. užtruko daugiau kaip 30 minučių.

Atlikę atskirų skyrių anketinių duomenų analizę pastebėjome, jog PSPC Odontologijos skyriaus teikiamas paslaugas labai gerai įvertino 74,0 proc. anketavime dalyvavusių, gerai – 12,0 proc., patenkinamai – 10,0 proc., blogai – 4,0 proc. PSPC Vaikų konsultacijos darbą labai gerai įvertino – 62,0 proc., gerai – 19,0 proc., patenkinamai 9,0 proc., blogai – 10,0 proc. apklaustųjų. Psichikos sveikatos skyriaus darbą labai gerai įvertino 69,0 proc., gerai – 26,0 proc., patenkinamai – 4,0 proc., blogai – 1,0 proc. GMP skyriaus darbą labai gerai įvertino 21,0 proc., gerai – 55,0 proc., patenkinamai – 12,0 proc., blogai – 12,0 proc. apklaustųjų. Apibendrinant apklausos duomenis, PSPC medikų teikiamomis paslaugomis patenkinti 74,0 proc. apklaustųjų, nepatenkinti – 26,0 proc.

PSPC medikų teikiamų paslaugų įvertinimas 2015 m. (proc.)

Pacientai anketose išreiškė padėkas, pastabas bei pageidavimus, į kuriuos stengiamasi atsižvelgti. Išreikšta padėka gydytojui terapeutui A. Bernotui už pasiūlymus atlikti prevencines programas, kurias atlikus, pacientui teko toliau gydytis Kauno klinikose. Pasitaikė nusiskundimų, kad sunku patekti į PSPC antrą aukštą, sunku prisiskambinti į registratūrą telefonu. Pageidauta, kad nereikėtų taip ilgai sėdėti prie gydytojų kabinetų. Pareikštas noras, kad šalia moterų konsultacijos būtų moterų tualetas.

PSPC veiklai ir paslaugų kokybei vertinti bei gerinti patvirtinta medicininio vidaus audito grupė, kuri pagal iš anksto sudarytą planą vykdo įstaigos atskirų padalinių planinius veiklos tikrinimus. Neplaniniai auditai atliekami gavus skundus, užfiksavus neatitiktis, esant neigiamiems atsiliepimams apie paslaugų kokybę ar kitoms priežastims. 2015 m. atlikta 11 planinių vidaus auditų: moterų konsultacijoje, vaikų konsultacijoje, Bartninkų ambulatorijoje, moterų konsultacijoje, Pilviškių ambulatorijoje, Psichikos sveikatos skyriuje, procedūriniame kabinete ir masažo kabinete, klinikinėje laboratorijoje, GMP skyriuje, atlikta bendrosios praktikos gydytojų, gydytojų terapeutų ir gydytojų pediatrų ambulatorinių kortelių patikra ir kt. Atlikti 3 neplaniniai auditai. 2015 m. buvo gautas 1 raštiškas pacientės prašymas paaiškinti dėl nekokybiško gydytojo aptarnavimo. Išaiškėjusi situacija buvo apsvarstyta etikos komisijoje, gydytojui buvo pareikštas žodinis įspėjimas laikytis darbo etikos taisyklių, atidžiau vykdyti savo pareigas. Pacientei buvo išsiųstas raštiškas atsakymas. Daugiau skundų iš pacientų dėl nekokybiško įstaigos darbuotojų aptarnavimo negauta.

PSPC vykdoma neatitikčių registracija, kuri leidžia operatyviai reaguoti į pasitaikančias neatitiktis, taip pat kontroliuoti kuo skubesnį neatitikties pašalinimą.

Ataskaitiniais metais Kauno TLK ekspertai atliko patikrinimus ir nustatė 2 žalos PSDF biudžetui atvejus. Nustatyta 56,73 Eur žala PSDF biudžetui atlyginta.

PSPC iki 2015 m. vidurio veikė vidinė elektroninė pacientų registracijos ir paslaugų fiksavimo sistema „POLIS“, o įgyvendinus projektą Nr.VP2-3.1-IVPK-11-V01-010 „Elektroninių sveikatos paslaugų plėtra Marijampolės regiono asmens sveikatos priežiūros įstaigose“, buvo palaiptai pereinama prie šiam projektui sukurtos E-sveikatos programos. Keletą mėnesių buvo dirbama abiejose programose. Nuo ataskaitinių metų rugpjūčio mėnesio „Polis“ programa išjungta. Gydytojams nebereikia papildomai suvedinėti duomenų apie pacientui atliktas paslaugas. Mūsų įstaigoje naudojamosi gyventojų prirašymo prie pirminės sveikatos priežiūros įstaigų apskaitos programa „PRAP“, rehabilitacijos siuntimų apdorojimo programa „RSAP“, elektroninėje erdvėje pildomos formos 070/a, taip pat siuntimai į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą.

2. Viešosios įstaigos dalininkai finansinių metų pradžioje ir pabaigoje

PSPC steigėja ir dalininkė 2015 finansinių metų pradžioje ir pabaigoje – Vilkaviškio rajono savivaldybė. Dalininkų kapitalas nepakito nei metų pradžioje, nei metų pabaigoje.

3. Viešosios įstaigos gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus

PSPC pagrindinė veikla – pirminė sveikatos priežiūra, apmokama pagal Kauno TLK pateiktas ataskaitas ir išrašytas už gyventojams suteiktas paslaugas, taip pat apsilankiusiems gyventojams suteiktos mokamos medicininės paslaugos, kurių nekompensuoja TLK.

Pajamų pokytis

Rodiklis	2014	2015	Pokytis
Veiklos pajamos, iš viso	1 986 189,50	1 918 243,63	-67 945,87
Finansavimo pajamos	80 676,85	41 195,06	-39 481,79
Pagrindinės veiklos pajamos	1 905 512,65	1 877 048,57	-28 464,08

2015 m. finansavimo pajamos, iš viso – 41 195,06 Eur:

a. Panaudotų finansavimo sumų – pajamos ilgalaikiam turtui iš Savivaldybės lėšų įsigyti (amortizaciniai atskaitymai) ir 500,00 Eur psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencinei programai „Gyvenimas be svaigalų“ vykdyti – viso 644,84 Eur.

b. Vykdytų iš dalies Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų panaudotos finansavimo pajamos – 16 837,77 Eur.

c. 2015 m. PSPC labdaros, paramos ir lėšų iš kitų finansavimo šaltinių (nemokamai) gautos ir panaudotos finansavimo pajamos – 23 497,15 Eur. Norime paminėti, kad ataskaitinių metų pradžioje iš Vokietijos Raudonojo kryžiaus draugijos gavome labdaros: įvairios tvarsliaivos ir 3 vnt. invalidų vežimėlius, kurią įvertinome 1060,00 Eur.

d. Iš valstybės biudžeto bendrojo finansavimo lėšomis kompensuota – 215,30 Eur. - kompensuota patirtos sąnaudos vykdant projektą VP2-3.1-IVPK-11-V-01-010 „Elektroninių sveikatos paslaugų plėtra Marijampolės regiono asmens sveikatos priežiūros įstaigose“.

Pagal 2015 m. privalomas veiklos užduotis buvo patvirtintas papildomų finansavimo šaltinių pritraukimo nuo bendrųjų įstaigos pajamų (proc.) rodiklis iki 3,1–4,0 proc., įvykdyta – 2,15 proc.

Pagrindinės veiklos kitos pajamos – pajamos, gautos už suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal išrašytas sąskaitas apmoka Kauno TLK iš PSDF lėšų, taip pat pajamos už įvairias medicinos paslaugas, kurios nefinansuojamos VLK. Jas apmoka fiziniai ir juridiniai asmenys.

Gautų pajamų iš PSDF pagal išrašytas sąskaitas už atliktas paslaugas pokytis

Rodikliai apmokami iš PSDF lėšų	2014	2015	Pokytis
Iš viso	1 817 501,00	1 790 739,00	-29 762,00
Iš jų:			
ASPI ir gerus darbo rezultatus	1 226 106,00	1 148 544,00	-77 562,00
GMP paslaugos ir už gerus darbo rezultatus	532 590,00	595 207,00	+59 617,00
Prevenčinės programos	45 585,00	36 419,00	-9 166,00
Kompensuojamųjų pasų išdavimas	951,00	873,00	-78,00
Slaugos paslaugos namuose	12 269,00	9 696,00	-2 573,00

Pastebimas 2015 m. pajamų, gautų iš PSDF, už atliktas paslaugas sumažėjimas 29 762,00 Eur. Didžiausią įtaką tam turėjo mažėjantis rajono gyventojų skaičius, taip pat mažėjantis prisirašiusių prie PSPC pacientų skaičius.

Kitos pagrindinės veiklos pajamos – mokamos medicininės paslaugos ataskaitiniais 2015 m. – 86 310,00 Eur.

Gautų pajamų už suteiktas mokamas paslaugas pokytis

Mokamų paslaugų rodikliai	2014	2015	Pokytis
Iš viso	86 479,00	85 556,00	-923,00
Iš jų:			
Gyventojų prisirašymo prie įstaigos paslauga	154,00	153,00	-1,00
Profilaktiniai sveikatos patikrinimai	20 515,00	20 486,00	-29,00
Vairuotojų medicininio patikrinimo paslaugos	20 205,00	17 283,00	-2 922,00
Gydytojų priėmimo ir konsultavimo nedraustiems pacientams paslaugos	6 034,00	6 924,00	+890,00
Odontologinės paslaugos	13 634,00	12 208,00	-1 426,00
Dantų rentgenogramų paslaugos	4 203,00	3 915,00	-288,00
Pacientų mokamų laboratorinių tyrimų paslaugos	16 119,00	18 057,00	+1 938,00
Masažo paslaugos	1 419,00	1 044,00	-375,00
Vakcinos ir vakcinavimo paslaugos	4 110,00	5 486,00	+1 376,00
Periodontologo paslaugos	86,00	-	-86,00

Pastebimas mokamų paslaugų pajamų mažėjimas. Atskirose pozicijose mokamų paslaugų pajamų gauta daugiau nei 2014 m. Pavyzdžiui, gydytojai priėmė ir konsultavo daugiau nedraustų ar kitų gydymo įstaigų pacientų, taip pat atlikta daugiau mokamų laboratorinių tyrimų, gyventojai daugiau skiepijosi mokamomis vakcinomis. Išėjus vaiko auginimo atostogų gydytojai periodontologei, tokio kito specialisto neturime ir šių paslaugų rajono gyventojams neteikiame.

Kitos pajamos – 754,00 Eur. – mokamos pacientų pervežimų GMP automobiliais paslaugos.

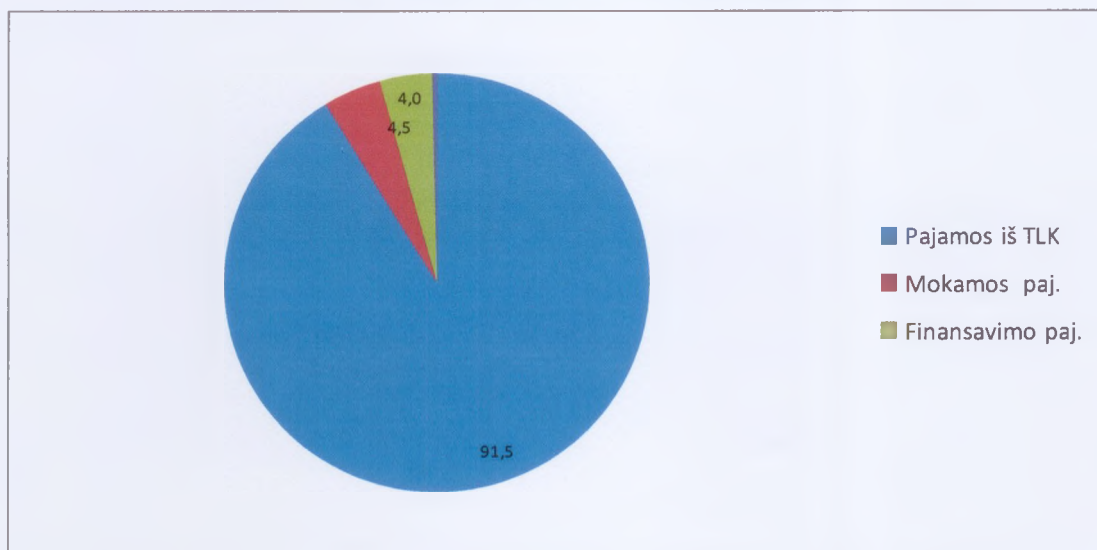
Pervestinių pagrindinės veiklos kitų pajamų suma – 2 147,00 Eur – surinktos iš gyventojų ir Kauno TLK pervestos kompensuojamų vaistų pasų keitimo, išdavimo pajamos.

Įstaigos pajamos skirstomos tokia tvarka:

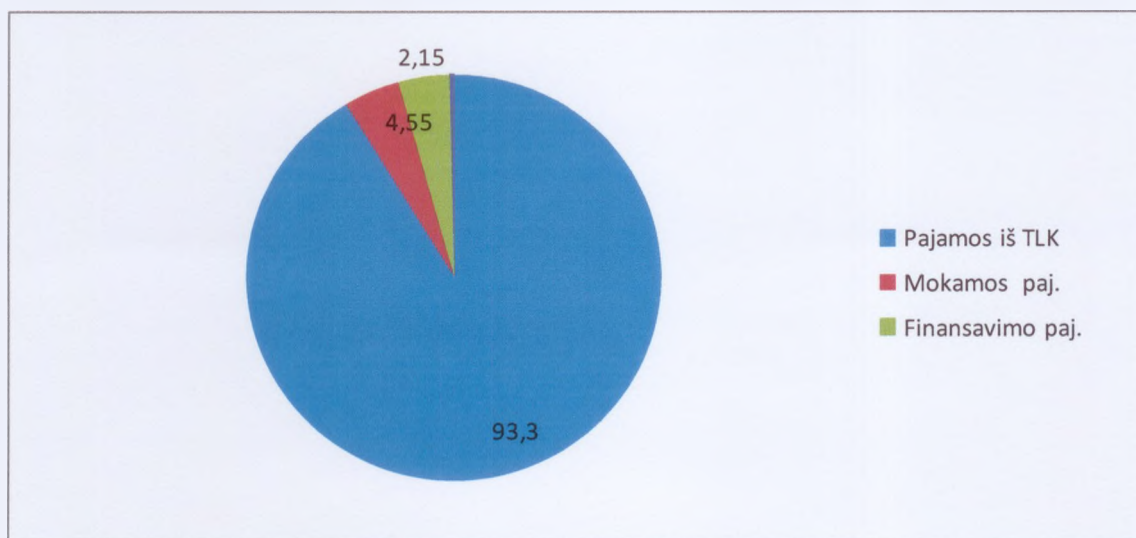
- Įstaigos įstatuose numatyti veiklai ir įsipareigojimams įgyvendinti.
- Įstatymų nustatytiems biudžeto mokesčiams.
- Įstaigos personalo kvalifikacijai kelti.
- Naujoms sveikatos priežiūros technologijoms įsigyti ir diegti.
- Patalpų remontui.
- Kitai įstatais numatyti ir įstatymų neuždraustai veiklai.

Palyginimui:

PSPC pajamų struktūra 2014 m. (proc.)

PSPC pajamų struktūra 2015 m. (proc.)

Palyginus matyti, kad pagrindinę PSPC pajamų dalį sudaro pajamos už suteiktas įvairias gydymo paslaugas gyventojams, kurias apmoka VLK.

2015 m. pabaigai gautinos sumos – skolos įstaigai: 25 551,00 Eur – Kauno TLK skola už 2015 gruodžio mėn. gyventojams atliktas paslaugas, 2 608,00 Eur – rajono įstaigų ir organizacijų (daugiausia

biudžetinių) skolos už atliktus darbuotojų sveikatos profilaktinius patikrinimus, 4544,00 Eur įvairių įstaigų, įmonių skolos už komunalines paslaugas. PSPC turi finansinius santykius su 22 savivaldybės patalpų nuomininkais ar patikėjimo teise valdančiomis patalpomis įstaigomis, kurių komunalines ir elektros tiekimo paslaugas administruoti tenka pirminio sveikatos priežiūros centro darbuotojams.

4. Informacija apie viešosios įstaigos įsigytą ir perleistą ilgalaikį turtą per finansinius metus

PSPC per 2015 m. įstaigos lėšomis įsigijo ilgalaikio turto už 18 108,29 Eur. Nupirktą:

1. Serveris Pro Liant ML350 Gen 9	1 vnt. – 4 799,67 Eur;
2. Turbina Z900L	1 vnt. – 679,00 Eur;
3. Turbina Z900L	1 vnt. – 679,00 Eur;
4. Sterilizatorius Vacuklav 43B+	1 vnt. – 6 776,00 Eur;
5. Kompresorius Tandem 2x3/100	1 vnt. – 2 400,00 Eur;
6. Oro sausintuvas FX2	1 vnt. – 1 190,00 Eur;
7. Programinės įrangos licencija serveriui 2012	1 584,62 Eur.

Ataskaitiniais metais pagal panaudos sutartis klinicinei laboratorijai gautas imunologinis analizatorius „Vidas“ 1 vnt., gliukozės analizatorius „Super GL“ 1 vnt. automatinis šlapimo analizatorius „H-800“ 1 vnt., krešėjimo sistemos analizatorius „STA Satelite“ 1 vnt. Vykdamas projektą Nr.VP2-3.1-IVPK-11-V01-010 „Elektroninių sveikatos paslaugų plėtra Marijampolės regiono asmens sveikatos priežiūros įstaigose“, nemokamai gauti 9 personaliniai kompiuteriai su operacine sistema ir antivirusine programa, spausdintuvas „A4 Konica Minolta“ 1 vnt., maršrutizatorius su ugniasienės funkcija 1 vnt., įrangos vertė – 8 383,88 Eur. Dalyvaujant projekte „Vidurio ir vakarų Lietuvos gyventojų sergamumo ir mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų mažinimas, modernizuojant ir optimizuojant sveikatos priežiūros sistemos infrastruktūrą bei teikiamas paslaugas“ Nr.VP3-2.1-SAM-01-V-01-001, pagal panaudą LSMU ligoninė Kauno klinikos perdavė 3 elektrokardiografus su kompiuterine duomenų perdavimo sistema. Įrangos vertė – 12 844,83 Eur. Ši įranga reikalinga diegiant vieningą e-sveikatos sistemą. Pagal panaudą gauta įranga užpajamuota užbalansinėje apskaitoje.

2015 metais, metinės inventorizacijos metu, nustačius, kad PSPC turi visiškai susidėvėjusio ir įstaigos veikloje jau negalimo naudoti ilgalaikio nematerialaus turto, jis buvo nurašytas (programiniai paketai „Windows Pro2000 English OEM“ ir „Office XP SBE“; licencijos „Oficams“, antivirusinės programos komplektai ir kit.) – balansinė vertė – 17 689,00 Eur. Taip pat metinės inventorizacijos metu nustačius, kad įstaiga turi visiškai susidėvėjusio ir įstaigos veikloje jau negalimo naudoti (neremontuotino) ilgalaikio materialaus turto, jis buvo nurašytas. Balansinė vertė – 40 012,00 Eur, likutinė vertė – 8,00 Eur, iš jo: medicinos įrangos, balansinė vertė – 31 313,00 Eur, kompiuterinės įrangos, balansinė vertė – 8 699,00 Eur. Visas nurašytas ilgalaikis materialus turtas, kurio didžiąją dalį sudaro medicininė įranga, likviduotas. Likutinė vertė nurašyta į sąnaudas.

5. Viešosios įstaigos sąnaudos per finansinius metus, iš jų – išlaidos darbo užmokesčiui

PSPC 2015 m. pagrindinės veiklos sąnaudos yra 1 889 104,00 Eur. Sąnaudų pokytis pagal atskirus straipsnius:

Sąnaudų pokytis

Sąnaudos	2014	2015	Pokytis
Iš viso	1 965 287,00	1 889 104,00	+76 183,00
Iš jų:			
darbo užmokesčio ir nepanaudotų atostoginių rezervo kaupimui sąnaudos	1 183 578,00	1 139 237,00	+44 341,00
įmokos socialiniam			

draudimui ir atostoginių rezervo kaupimui	365 625,00	351 378,00	+14 247,00
medikamentams ir medicinos priemonėms	117 468,00	133 596,00	-16 128,00
ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija	74 365,00	46 975,00	+27 390,00
kvalifikacijos kėlimo	2 217,00	861,00	+1 356,00
patalpų išlaikymo, šildymo elektros energijos, vandens	59 087,00	55 014,00	+4 073,00
ryšių	14 216,00	14 799,00	-583,00
transporto išlaikymo	82 031,00	73 205,00	+8 826,00
draudimų (civ. atsak. pastatų, transporto)	9 941,00	9 661,00	+280,00
patalpų įrangos eksploatavimo, aptarnavimo ir remonto	7955,00	5267,00	+2 688,00
mokesčių garantiniam fondui ir už įstaigos higienos pasus	2370,00	2258,00	+112,00
komandiruotės	150,00	181,00	-31,00
abejotinų skolų sąnaudos ir ilgalaikio turto nurašymo	10,00	8,00	+2,00
Kitų paslaugų ir kitos sąnaudos (ūkinės, kanceliarinės prekės, spaudiniai, blankai, sunaudotos atsargos, konsultacijos ir kt.)	46 274,00	56 664,00	-10 390,00

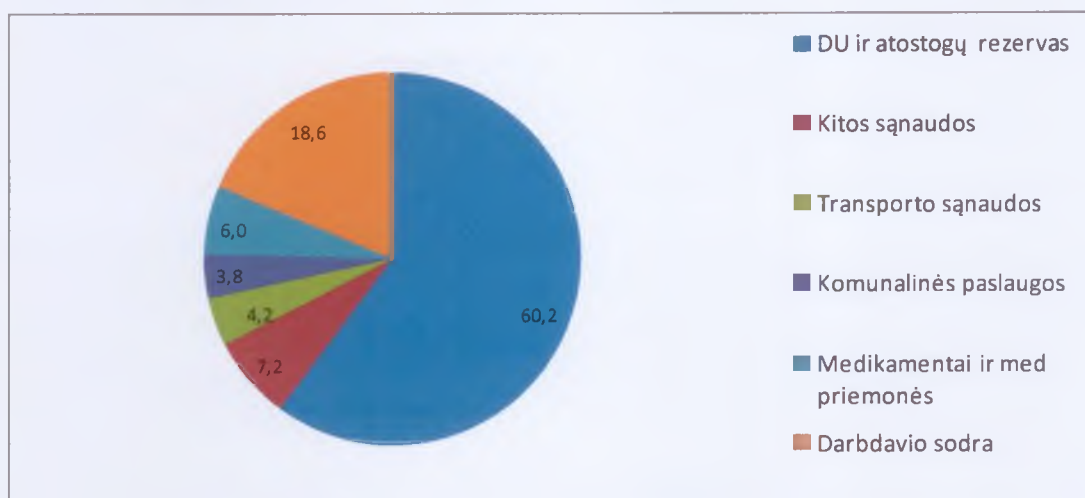
2015 m. darbuotojų darbo užmokesčio (be soc. draudimo ir atostogų rezervo) sąnaudos – 1 133 634,00 Eur – sudarė 60,0 proc. visų PSPC sąnaudų arba 59,1 proc. visų gautų pajamų. Sąnaudos medicininėms priemonėms ir medikamentams – 133 596,00 Eur, tai 7,01 proc. visų įstaigos sąnaudų arba 6,9 proc. visų gautų pajamų.

2015 m. pagal privalomas veiklos užduotis buvo patvirtinta sąnaudų darbo užmokesčiui dalis (proc.) nuo gautų PSDF pajamų 65–66 proc. Įvykdyta – 63,3 proc. (be atostogų rezervo ir be soc. draudimo).

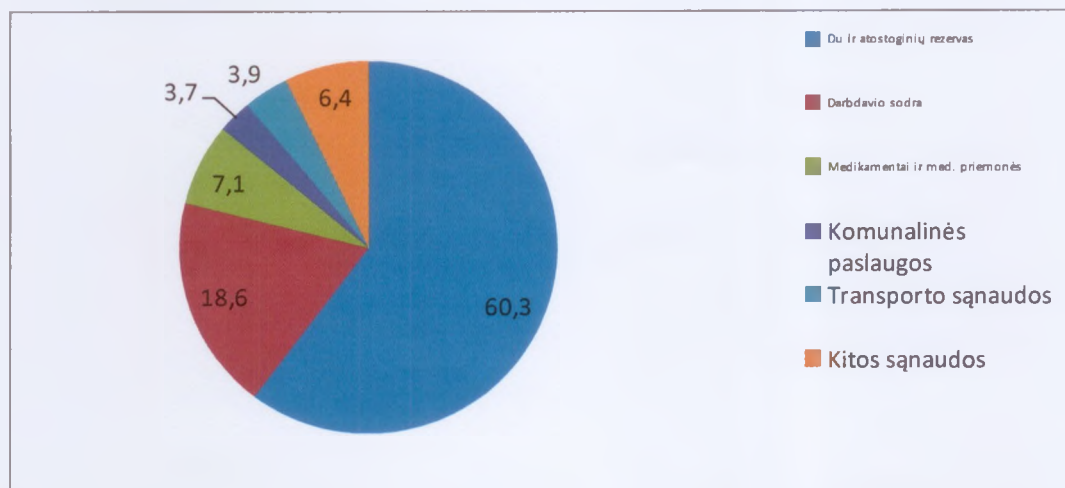

Palyginimui:

Pagrindinių PSPC veiklos sąnaudų struktūra 2014 metais (proc.)

Pagrindinių PSPC veiklos sąnaudų struktūra 2015 metais (proc.)

Kitas sąnaudas sudaro kanceliarinės sąnaudos, atiduotas naudoti turtas ir atsargos, deguonies sąnaudos, leidinių prenumerata, kompiuterinės įrangos priežiūra, remontas, specialiųjų blankų, pašto ženklų ir kitos įstaigos veiklai vykdyti reikalingos sąnaudos.

PSPC neturi pradelstų ir laiku nesumokėtų mokesčių, nes sumoka juos mokesčių administravimo įstatymo nustatytais terminais. 2015 metų pabaigoje skolos tiekėjams – 16 176,00 Eur, tai skolos už gruodžio mėnesio paskutinėmis dienomis įsigytas paslaugas ir prekes. Su darbo santykiais susiję išsipareigojimai – 39 526,00 Eur, tai už gruodžio mėnesį mokėtini socialinio draudimo mokesčiai. Šie mokesčiai dengiami tarpusavio užskaitų būdu tarp Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Marijampolės skyriaus, Kauno teritorinės kasos ir įstaigos. Sukaupta mokėtinų sumų – 105 185 Eur – atostoginių ir įmokų garantiniam fondui kaupiniai. Visas priklausantis darbo užmokestis darbuotojams išmokėtas 2015 m. gruodžio mėnesio pabaigoje.

6. Viešosios įstaigos darbuotojų skaičius finansinių metų pradžioje ir pabaigoje

	2014-12-31	2015-12-31	Pokytis
Darbuotojų skaičius, iš viso	148	152	+4
Iš jų:			

gydytojai	35	34	-1
slaugytojai	65	66	+1
administracija	11	11	0
kiti darbuotojai	37	41	+4

Darbuotojų kaita 2015 m.: darbuotojų terminuotam ir nuolatiniam darbui priimta 15, atleista – 11, iš jų priimti ir atleisti 2 sezoniniai kūrikai.

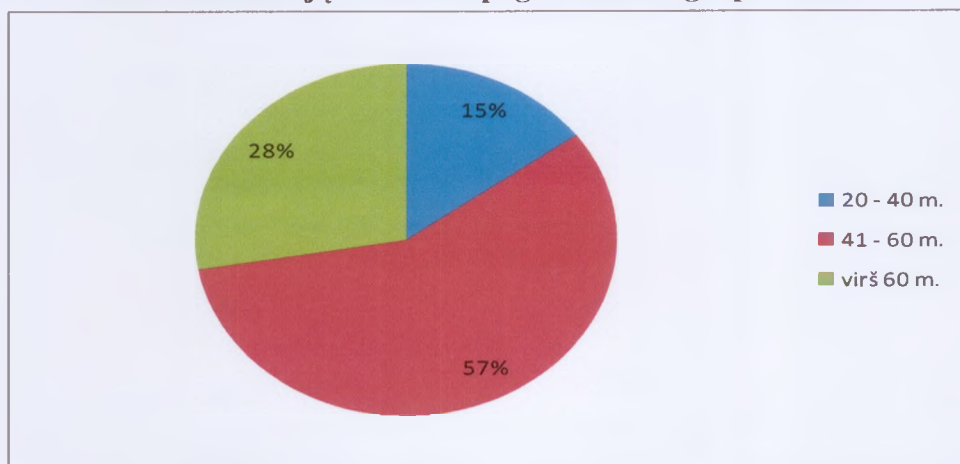
Per ataskaitinį laikotarpį priimti 7 sveikatos priežiūros darbuotojai (iš jų 4 gydytojai), o atleisti – 5 (2 gydytojai išėjo į užtarnautą poilsį, 3 gydytojai pasirinko kitas gydymo įstaigas). Trys medicinos darbuotojos yra vaiko priežiūros atostogose.

Pagal patvirtintas privalomas 2015 m. įstaigos veiklos užduotis buvo planuojamas sveikatos priežiūros darbuotojų kaitos įstaigoje rodiklis – 4,0 proc. per metus, faktiškas darbuotojų kaitos rodiklis (skaičiuojamas tik licencijuotų darbuotojų) – 3,4 proc.

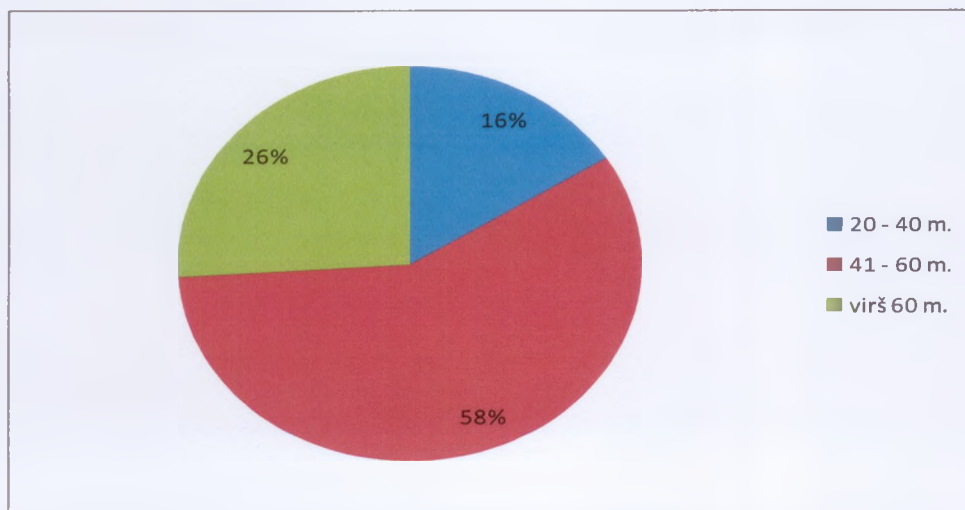
Keletą metų PSPC darbuotojų struktūroje vyrauja vidutinio amžiaus – 41–60 metų darbuotojai. Nemaža dalis darbuotojų yra virš 60 metų. Ir tik apie 16,0 proc. 20–40 metų amžiaus. Jaunesnių nei 20 m. darbuotojų neturime. Matome problemą dėl pastebimai senstančio medicinos personalo. Jaunimo netenkina neadekvatus darbo užmokestis, todėl jie, baigę mokslus, arba lieka didžiuosiuose miestuose, arba išvyksta į užsienį. Kai kuriuos specialistus pavilioja privačios medicinos įstaigos.

Palyginimui:

PSPC darbuotojų struktūra pagal amžiaus grupes 2014 m.

PSPC darbuotojų struktūra pagal amžiaus grupes 2015 m.

7. Viešosios įstaigos sąnaudos valdymo išlaidoms

2015 m. PSPC sąnaudos valdymo išlaidoms (darbo užmokesčio ir priskaitymų SODRAI, garantinio fondo, komandiruočių ir kvalifikacijos kėlimo sąnaudos) – 97 267,00 Eur, t. s. darbo užmokestis – 73 824,00 Eur. Valdymo sąnaudos sudaro 5,15 proc. visų sąnaudų sumos ir 5,07 proc. visų gautų pajamų.

Pagal 2015 m. privalomas veiklos užduotis buvo patvirtinta sąnaudų valdymo išlaidoms dalis (proc. nuo gautų iš PSDF biudžeto lėšų) iki 6,1–7,0 proc. Rodiklis siekia 5,43 proc. Tai nėra labai teisingas rodiklis, nes vadovaujantys darbuotojai, atlikdami savo pareigas, stengiasi, įdeda nemažą indėlį, kad PSPC gautų papildomas lėšas – finansavimo pajamas (t. y. dalyvautų įvairiuose projektuose), taip pat mokamų paslaugų pajamas. PSPC veiklos vertinimui įstaigos sąnaudos valdymo išlaidoms lyginamos tik su pajamomis, gautomis iš PSDF biudžeto lėšų. PSPC veltui neduoda nei vieno euro iš PSDF biudžeto. Juos PSPC darbuotojai, atlikdami įvairias gydymo paslaugas pacientams uždirba, nes kas mėnesį privalomajam sveikatos draudimo fondui apmokėjimui pateikiamos ataskaitos ir sąskaitos, kiek turime prie gydytojų prisirašiusių pacientų, kiek atlikta pacientams paslaugų, suteikta konsultacijų ir kita. Be to, įstaigos Veiklos rezultatų ataskaitos formoje net negalima išskirti, kiek iš PSDF biudžeto buvo apmokėta už atliktas paslaugas. Manome, kad toks įstaigos veiklos užduočių vertinimo rodiklis yra sąlyginis.

8. Duomenys apie viešosios įstaigos vadovą, įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms viešosios įstaigos vadovo išmokoms

PSPC vadovė – BPG gydytoja Larisa Jelisejeva – įstaigai vadovauja nuo 2008 m. balandžio mėnesio. Vadovo darbo užmokestis nustatytas 2012 m. sausio 27 d. Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B-TS-248 ir vėlesniais jo pakeitimais. Ataskaitiniais metais įstaigos sąnaudos vadovo darbo užmokesčiui – 14 438,00 Eur. Tai – 1,29 proc. visų darbo užmokesčio sąnaudų sumos. Įmokos socialiniam draudimui – 4 473,00 Eur, garantiniam fondui – 28,00 Eur Lt, komandiruočių sąnaudos – 88,00 Eur, kvalifikacijai kelti – 94,00 Eur.

9. Finansinių metų rezultatas

PSPC lėšos priklauso nuo sutarčių su Kauno TLK, taip pat reglamentuotuos galimybes gauti papildomų lėšų iš mokamų paslaugų. Nors PSPC yra ne pelno siekianti organizacija, tačiau ataskaitiniais metais stengėmės išlaikyti teigiamą finansinį rezultatą.

PSPC 2015 m. veiklos rezultatas (perviršis) – 29 140,25 Eur.

Įstaigos vadovė

Larisa Jelisejeva